

GLIMPSES OF INNOVATIVE HISTORIC RESOURCES IN THE FIELD OF MODERN INDIAN HISTORY

Dr. Mrs. Neeta M Khandpekar, D.Litt

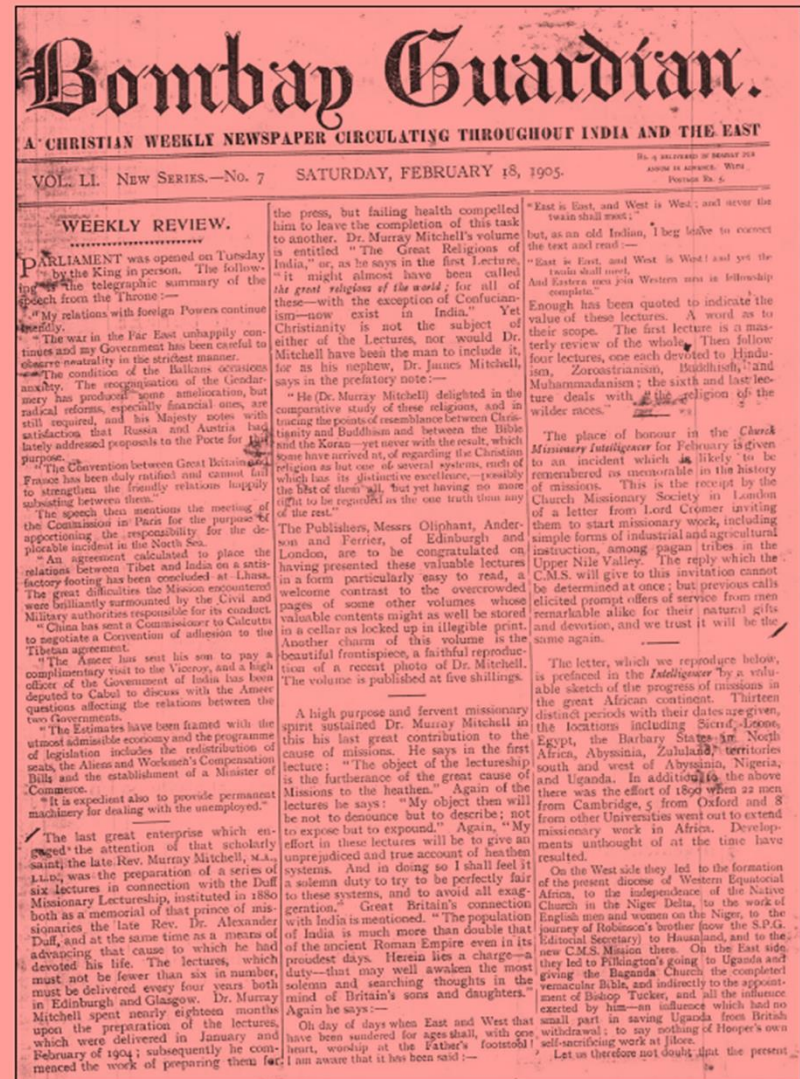
Department of History,

University of Mumbai, India

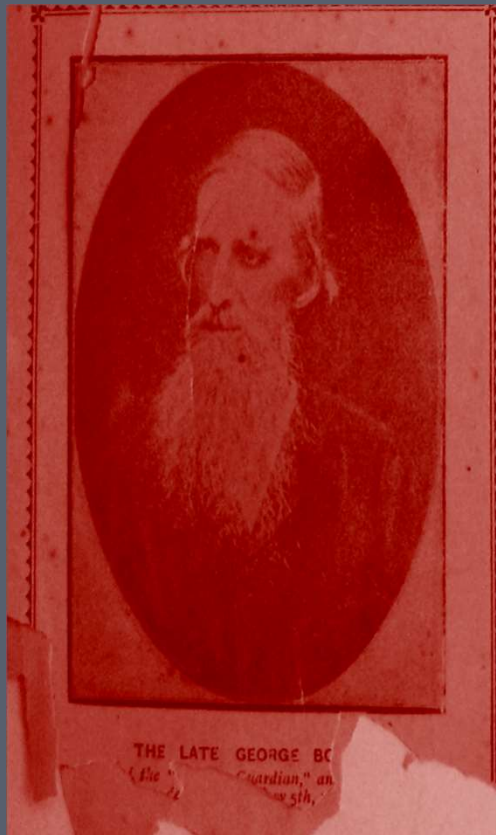
Email : neeta_khandpekar@yahoo.com

Modern history covers period from mid 18th Century onwards. The modern history predominantly includes the imprints left by the European rule over India namely the British India as rightly called by Bipin Chandra. The historic sources like news papers, official letters, weeklies, Journals etc. carry very interesting accounts of the modern period. My talk will focus chiefly on how these sources can be innovatively involved in the study of modern history.

From 1851 to 1905, a Christian weekly newspaper *The Bombay Guardian* (BG) was published from Mumbai. It was an interdenominational paper which covered leading features of home and foreign rule, reported progress in the mission field, tried to uphold the banner of public morality in accordance with scriptural teaching. It had at the start in March 1851, half a dozen editors, all of whom, with the exception of one had either died or left the country in 1854.

Slide 5.9: One of the front page of the Bombay Guardian

**Editor of BG G
Bowen was actively
associated with BTBS**

LITTLE JEAN

Bombay

Guardian

CALENDAR FOR 1898.

With New Year's Greetings from the "BOMBAY GUARDIAN" Editorial Staff.

"The Child and Minister."

"They brought young children to Him, that He should bless them."—Mark x. 13.

4 "THE LORD THY GOD
IN THE MIDST OF THEE IS
MIGHTY; HE WILL SAVE." †

AT the closing meeting of a Tamil "Evangelist's mission at Bombay, after a number of testimonies to Salvation found or blessing received had been given, a little lass, aged five years, sitting by her mother's side on the front seat, spontaneously got up and said, "Those that seek Me early shall find Me." The child's testimony ended, the mother clasped the lamb in her arms. Little Jean had spoken a big truth. The words were inaudible to many in the audience, but who can wonder if angels heard them as they echoed along the corridors of the King's palace, and touched a chord in His great heart who once said, "For of such is the kingdom of heaven."

"Now then, ye who shall find Me," said, yes, Jean! "Who shall find Me," said, yes, Jean! "Who shall find Me," said, yes, Jean!"

January.	February.	March.	April.	May.	June.
S - 2 9 16 23 30	S - 6 13 20 27	S - 6 13 20 27	S - 3 10 17 24	S - 1 8 15 22 29	S - 5 12 19 26
M - 3 10 17 24 31	M - 7 14 21 28	M - 7 14 21 28	M - 4 11 18 25	M - 2 9 16 23 30	M - 6 13 20 27
T - 4 11 18 25	T - 1 8 15 22	T - 1 8 15 22 29	T - 5 12 19 26	T - 3 10 17 24 31	T - 7 14 21 28
W - 5 12 19 26	W - 2 9 16 23	W - 2 9 16 23 30	W - 6 13 20 27	W - 4 11 18 25	W - 1 8 15 22 29
Th - 6 13 20 27	Th - 3 10 17 24	Th - 3 10 17 24 31	Th - 7 14 21 28	Th - 5 12 19 26	Th - 2 9 16 23 30
F - 7 14 21 28	F - 4 11 18 25	F - 4 11 18 25	F - 1 8 15 22 29	F - 6 13 20 27	F - 3 10 17 24
S - 1 8 15 22 29	S - 5 12 19 26	S - 5 12 19 26	S - 2 9 16 23 30	S - 7 14 21 28	S - 4 11 18 25
July.	August.	September.	October.	November.	December.
S - 3 10 17 24 31	S - 7 14 21 28	S - 4 11 18 25	S - 1 8 15 22 29	S - 6 13 20 27	S - 4 11 18 25
M - 4 11 18 25	M - 5 12 19 26	M - 5 12 19 26	M - 2 9 16 23 30	M - 7 14 21 28	M - 5 12 19 26
T - 5 12 19 26	T - 6 13 20 27	T - 6 13 20 27	T - 3 10 17 24 31	T - 7 14 21 28	T - 4 11 18 25
W - 6 13 20 27	W - 7 14 21 28	W - 7 14 21 28	W - 4 11 18 25	W - 1 8 15 22 29	W - 6 13 20 27

1: The above calendar could be seen in Bombay Guardian, 1898

The Bombay Guardian News paper (December 20, 1902, P.2) has news entitled ‘ An Indian rulers views on the industries of India’. In this issue “the Gaikwar of Baroda spoke on the occasion of the opening of industrial exhibition at Ahmedabad. He referred to the problem as the most tremendous question of our times... we can only grow poorer and weaker more dependent on foreign wealth, we must watch our industrial freedom fall Sayajirao Gaikwar 1863-1939 was the first Indian ruler who in 1906 started free and compulsory primary education in his princely state. into extinction and drag out a miserable existence as the hovers of wood and drawers of water to any foreign power which happens to be our master. His speech revealed his deep insight into national characteristics and with a rare courage he probed the Indian character revealing weaknesses and the source of weaknesses.

O Herald O was a two page Portuguese news paper which covered information on Gandhi, V D Savarkar and Mohomed Ali Jinnah in 1945 issues. Coincidentally it also shows advertisements of Amrutanjan Balm, Lifebuoy and Pears Soap which are also used in present times.

Available in central library, Goa

This book on ‘*Dress in North America -The new world 1492-1800*’ by Diana de Marly , published from USA has pictures and descriptions of a variety of dresses used in North America and Canada during that period. It also covers the related glossary of textile terms. This can form innovative topic of research in social history.

Yet another topic on “ Fashion in the Western World (1500- 1990)” covering the period wise changes in the styles of dresses of women, men and children. It displays the hairstyle, hats, evening wear, outdoor wear, coats, jewellery, cosmetics, sports jacket etc. It has a section on influence of uniforms during the war. Recently a news paper coverage on ‘Wear the Sikh Pagadi, 21st Century Style’ (DNA Newspaper, 2012) was equally interesting. Doreen Yarwood, *Fashion in the Western World (1500- 1990)*, 1992, New york.

DRESS IN NORTH AMERICA

THE NEW WORLD
1492-1800

Diana de Marly

A COMPUTER PROGRAMME HELPS YOUNGSTERS CHOOSE TURBAN STYLES AND COLOURS THAT SUIT THEIR FACE STRUCTURE

Wear the Sikh *pagdi*, 21st century style

Ajay Bharadwaj, Chandigarh

Youth anywhere will always want to do things their way, and so why not hair styles?

So the attempt by a senior member of the Shiromani Gurdwara Prabandhak Committee can best be described as an attempt to tie up one of the more serious problems that Sikhism confronts as its youth increasingly shear off their hair because they don't want the time-consuming hassles of tying a turban.

Now, Jaswinder Singh feels that by combining modern computer software with a religious tradition, he can get more youth to jump onto the "back to the turban" bandwagon. He has, therefore, set up a "turban clinic" in Amritsar, Sikhism's holiest city.

This is a saloon where Sikh youths usually throng in the evenings to learn not only how to tie a turban smartly but also to select designs that

will go well with their looks and face structure.

After all, the traditional three styles of tying turban, that of the Majha, Malwa and Doaba may just look archaic and too conservative to inspire them any more.

Jaswinder, who runs an organisation called the *Akal Purakh Di Fauj* (Army of the God Almighty) to work for Sikh causes has installed special software in his computers which offer more than 40 styles of turban tying. Those who visit the clinic are shown a variety of pictures and can then choose a matching style.

"It has been a roaring success among the Sikhs here", says Singh, who says he has never charged for this service.

He said the basic purpose of the clinic was to dissuade youth from cutting their hair and for this, at times, "we even suggest an appropriate colour for a turban."

This Amritsar saloon hopes to motivate the youth not to cut their hair, and yet look smart in a *pagdi*. It offers more than 40 styles of turban tying

The turban, says Singh, is an integral part of the Sikh appearance. He wants youngsters to feel that a turban can make them look smart.

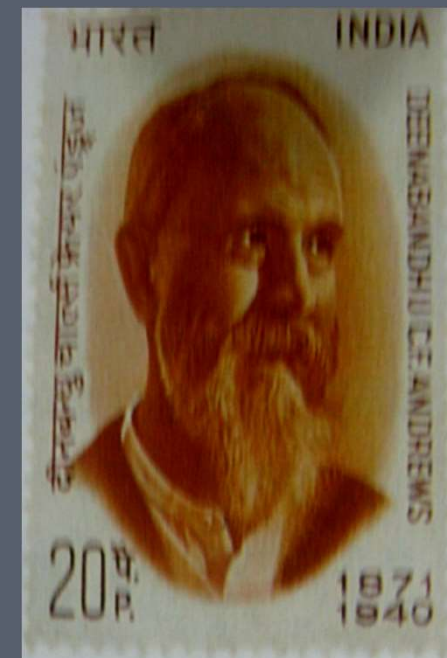
After all *pagadi sambhal jatta* (hold your turban) has been an age-long folk song for Sikhs.

In order to get more youth interested, Singh has begun organising "Mr Singh" contests. Over two dozen young Sikhs will display their turban-wearing styles at a competition in Amritsar this week.

Issues of another four page weekly marathi news paper '*Hindu*' from 1924 to 1930 edited by Sukerkar can again be traced in Central Library Goa. It has article on Bajirao- I in the December 1925 issue. Gadge Maharaj's death was covered by English daily news paper *The Hindu*, Dec 22, 1956 Page 8 . It stated that he was born in 1876 in a shephard's family and in 73rd year the leader was admitted in the Irwin Hospital.

Topics covered in YI	Details
Death of Journalist Benjamin Horniman	May, 10, 1919 p6
How India became poor	May, 24, 1919 p4
Prevalence of cholera plague and other infectious diseases in Thana area	May, 31, 1919 p6
The Opium Traffic article by C.F. Andrews	Aug, 18,1921 p258, 259
The Ahimsa Principle article by C F Andrews	May, 15, 1923 p81
Article on Swaraj by C. F.Andrews	Dec, 13 1923 p415
The Vykom Struggle by C.F.Andrews	Jan, 29,1925 p43
The Vykom Struggle also covered on first page of YI	Feb 26,1925
<i>Choka Mela</i>	July, 30,1925 pp267,268
Alcohol and Opium by C.F. Andrews	Aug, 1925 p286

Sikhism	Oct ,1 1925 p336
The Poet and the Charkha(Gandhi's reply to Tagore's criticism of the Charkha)	Nov, 05, 1925
What Should (the scholars who left their schools during the struggle)They do?	March,26 1931 p 49
Burma Congress recognises the right of the people of Burma to claim separation from India and to establish an independent Burma	April, 9 1931 p64
A big article on Gujarat Vidyapeeth	April,16, 1931, p73 74
Malaviyaji and Working Committee	April,16, 1931 p78
What is Satyagraha	April and May issues of 1931

Foreign Missionaries Again has James P Rutnam's letter to Mahatma and Gandhi's reply	May,7 th 1931 p102
An article on A twentieth Century Sati and Gandhi's Views	May,21 1931 p115 116
Missionary Methods in India	June,4 1931 p134
Virus of Untouchability	June,4 1931 p140
A big article on Congress Worker K.K. Subanagounder of Coimbatore	June,11,1931

Hindi in the South	June, 18,1931 p150
A visit to Udvada (The above article speaks of holy place of Parsis)	July,2 1931 p162
Racial discrimination in Railways	July, 2,1931 p165 166
Valji Govindji Desai's writeup Cattle in Ancient India	Aug, 27,1931 p242
Role of National Opium Suppression of China in stopping opium Trade in China highlighted	Aug, 27,1931 p242
Beware of Corruption	Sept, 24,1931 p269

Dr. B. R. Ambedkar came out with weekly '*Mooknayak*' in Mumbai in 1920. Then he came out with a fortnightly '*Bahishkrit Bharat*' (excluded India) in 1927 followed by *Samata* (1929), and *Janata* (24th November 1930) which later named '*Prabuddha Bharat*' from 4th February 1956. Some of the topics covered in the issues of *Janata* >>

Valerian Rodrigues, *The Essential Writings of Dr B R Ambedkar*, OUP, 2012, New Delhi

Topics covered	Details
Advertisement of Ram Rajya Book in English	October 1931 (many issues)
<i>Nasik Mandir Pravesh Satyagarahaca Ladha</i>	31 st October 1931, p34 (many issues)
Round Table Conference	21 st November 1931 (cover page)
Poem on <i>Nasik Mandir Pravesh</i> by Changdev Narayan Mohite	6 th December 1931, p62
<i>Magistrate Jahalele Pahili Asprushya Mahila</i> (article on V M Meenambala from Madras)	13 th February 1932, p134
Balvir Sanstheche Mahatva (Parel)	17 th September 1932, p24

सुविधारी प्रसिद्ध होते.

डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर एम्. ए. पीएच. डी. डी एस्सी. बार-अॅड-ऑ, यांच्या नेतृत्वाखाली निघणारे.

Regd. No. B. 2779

जिल्हा कार्यालय, पुणे-४ (ड. ड. सह)
फोन नं. २-१२-०

जनहित प्रवर्तक साप्ताहिक पत्र

किंमत एक आणा

— संपादक —
हेलन विन्स वर्क
लवले मिनर, ४२ रोड
पुणे-४ फोन नं. १४.

जनता

THE PEOPLE

— व्यवस्थापक व मुद्रक —
श्री. भास्कर रघुनाथ कट्टेकर
भारत भूषण प्रिंटिंग प्रेस
कामाळीपुरा ३ रा रस्ता,
पुणे-४ फोन नं. ८.

वर्ष २ रें]

दादर-शनिवार तारीख २४ सप्टेंबर सन १९३२ इसवी.

[अंक ३९ वा.

गांधीजीला वांचविले-भीमराव नांव सार्थ केले !

हिंदु पुढाऱ्यांची परिषद.

पंडितजींच्या विनोदकर्म प्रथम डॉ. आंबेडकर मोलाक्याने उल्लेख केले. त्यांनी आपले प्रयोगिकरणाचे मत कोणाच्याही शोडेत बघी न घेता परिशदेतून मांडले. त्यांनी आपली बाजू परिशदेतून मांडतांना सांगितले की, 'ह्या परिषदेच्या कार्यक्रमावरून दिसता ही परिषद भरविण्याचे प्रयत्न आहे आहे सत्ता वाटत नाही. आमच्या

भाषणानंतर डॉ. व. राजांचे भाषण झाले. त्यांनीही डॉ. गांधीजींच्या स्वतः सोमोसोवाच आगवात राहू असे मत प्रदर्शित केले. तेत नवी असेच सांगितले. मि. पी. बाबू-करेचे स्वाभिमानाची इच्छा उगीच त्यांच्या अंगी असेल असे आश्चर्या कधीच वाटले नव्हते. सूर्यय वसंतेशुद्धे सदात सदात करणाऱ्यांनी सोमो सोमो झालेले त्यांचे भाषण

आमच्या सत्तेने सत्तावर सत्ते
सत्तावर सत्तेने सत्तावर सत्ते

सोमोवाच शोण्याकर अवलंबून होती. डॉ. आंबेडकर परिशदेतून नव्वी हजर झाला

समाज समता संघातर्फे

— प्रसिद्ध होणारे —

✽ रामराज्य ✽

(IN ENGLISH)

हे पुस्तक कारवारचे सुप्रसिद्ध लेखक

श्री. एस. डी नाडकर्णी

यांनी लिहिले आहे.

म. गांधींच्या 'यंग इंडिया' मध्ये येळोवेली प्रसिद्ध झालेल्या पत्रांच्या
आधारावर क्रांतिकारी विचारांचे व स्वतंत्र विचारांना चालना देणारे असे हे
इंग्रजी भाषेतले पुस्तक जरूर वाचा. पुस्तक लवकरच प्रसिद्ध होईल.

किंमत १० आणे

मागाविण्याचा पत्ता:- श्री. देवराव नाईक,
C/o गंगाधर प्रेस दादर-मुंबई नं. १४.

कुलाबा समाचार

वर्ष तेरावें चालू. वार्षिक वर्गणी २ रु. टपाल स्वै ४१३ निराळा. जिल्ह्यांतील लोकांच्या संसाराला उपयोगी अशी हरण्क प्रकारची माहिती व ताजी बातमी वाचकांना कुलाबा समाचारांत दर शनिवारी नियमीतपणे वाचण्यास मिळते. बाहेर राहणाऱ्या कुलावेकरांना आपल्या जिल्ह्याची माहिती समजण्याला याच्यासारखें उत्कृष्ट साधन नाहीं. नमुन्याकरितां अंक मोफत पाठवूं. केव्हांहि अंक सुरू करतां येतो.

पत्ता:-म्यानेजर कुलाबा समाचार

पोष्ट पेज, जि. कुलाबा.

कुलाबा जिल्हा शेतकरी परिषद.

अधिवेशन दुसरे

गुरुवार तारीख ३१-१२-३१
रोजी रोहे-अष्टमी येथे कुलाबा जिल्हा
शेतकरी परिषदेचे दुसरे अधिवेशन
महाराष्ट्रातील प्रसिद्ध पुढारी श्री. बाळ
गंगाधर खेर सॉलिसिटर मुंबई, यांच्या
अध्यक्षतेखाली मोठ्या थाटाने पार पडले.
शेतकऱ्यांचे पुढारी

भाई चित्रे व आमदार पाटील

यांच्या प्रयत्नामुळे गेल्या वर्षापासून
कुलाबा जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांत अपूर्व
जागृती झाली आहे. व ते आपापसातील
हिंदु मुसलमान, स्पर्श असृश्य वगैरे
कृत्रिम भेदभाव बाजूला ठेवून जमीनदार,
सावकार व सरकार यांनी चालविलेल्या
पिळवणुकीला आळा घालण्याकरिता
आपली **वर्गसंघटना** करित आहेत.
अशाप्रकारे वर्गसंघटनेच्या मार्गावर
असलेल्या शेतकऱ्यांनी आपल्या
सुखदुःखांचा विचार करण्याकरिता व
मागण्यांचा मसुदा तयार करण्याकरितां
परिषद भरविण्याचे दोन तीन महिन्यांपूर्वी
ठरविले. ही बातमी समजतांच परिषद
भरविली जाऊ नये म्हणून, जमीनदार
सावकारांनी शेतकऱ्यांत फूट पाडण्याचा
प्रयत्न केला व सरकारने शेतकऱ्यांच्या
हिताकरिता तनमनधनाने झटणारे पुढारी
भाई चित्रे व आमदार पाटील यांजवर
जमीनदारांविरुद्ध शेतकऱ्यांना चिथविले
असा आरोप ठेवून क्रि. प्रो. बोर्डच्या

रणदिवे, देशमुख, म्हात्रे, पाटील,
रेडकर, बेलोसे, पॉतकर, सिताराम धाकू,
माया पोसू जाधव, गोळे यांनी प्रामुख्याने
भाग घेतला होता.

दुसऱ्या दिवशी जिल्ह्याच्या दरेक
भागातून परिषदेकरिता शेतकऱ्यांचे थवेच्या
थवे लोटले. परिषदेच्या कामास सुरवात
होण्यापूर्वी मुंबईतील कामगारांचे पुढारी
काँ. एस. व्ही. परुळेकर यांच्या
पुढाकाराखाली

५००० शेतकऱ्यांची प्रचंड मिरवणूक

निघाली. मिरवणुकीच्या अग्रभागी **लाल
बावटा** फडकत होता. जातीधर्म आपल्या
हिताच्या आड येत असतात ही गोष्ट
शेतकरी संघाने सर्व शेतकऱ्यांस पटवून
दिली असल्यामुळे स्पर्श्यास्पर्शय वगैरे
भेदभाव न मानता सर्व शेतकरी बंधुभावाने
प्रेरीत होऊन मिरवणुकीत आनंदाने सामील
झाले. ती मिरवणूक पाहून शेतकऱ्यांचे

वैरी मनांत थिजले असतील ! **लालबावटे
की जय !!** शेतकऱ्यांचा विजय असो,
जमीनदारशाही नष्ट होवो !!! वगैरे
शेतकऱ्यांच्या गगनभेदी गर्जनांनी रोहे
शहर दुमदुमून गेले. शहराच्या मुख्य
मुख्य रस्त्यांनी वळणे घेतघेत, मिरवणूक
अष्टमी येथे परिषदेकरिता खास उभारलेल्या
मंडपाजवळ विसर्जन पावली. बरोबर तीन
वाजतां अध्यक्ष सभामंडपांत आले.
त्याबरोबर शेतकऱ्यांनी टाळ्यांच्या
कडकडाटांत त्यांचे स्वागत केले. व

शेतकऱ्यांचे

पन्हळघरचे
बातेरा हे कळवित
गेल्या आठव
पहेल गावी बाळ
शेतकऱ्याने गळ्य
आत्महत्या केले
काढल्यावर ख
गोरेगावच्या ब्राह्मण
घेतले, तरीही
झाल्यामुळे त्याने
बाकीसाठी तुझ्या
धमकी दिली.
गाड्या भरून ने
याने आपली मुले
व “यांना थोडेतर
उपाशी मारू
आकुळतीने हात
परंतु खोताच्या म
खळ्यावरचा दाण
थोड्या वे
दुसरा खोत—पा
खळ्यावर येऊन
लागला. बाळूजव
धान्य गोरेगावच्या
कळतांच त्याने
अद्वातद्वा शिव्या
केली. खळ्यावर
शिव्या असह्य
लागली त्याबरोबर
व तिच्या आईमा
तिची अब्रू घेतल
ह्या खेदज
झालेला बिचारा
पाटणे याने त्या
फास लावून घेत

प्रेमाचा इशारा ----

(अटक केल्यावर कारागृहांत जाताना कु. केरु तेजाळ, यांचा मित्रांस व अस्पृश्य सत्याग्रहींस प्रेमाचा इशारा)

मजल ० - चाल ० - हमारे प्राणके प्यारे.

तेजाळे, बाल केसचा । इशारा ऐका शौर्याचा ॥ शु० ॥
मर्दे हो जामें व्हा आतां । किती हो झोप तुम्ही घेतां ॥
मध्हे हा काळ झोपण्याचा । इशारा बाल केसचा ॥ १ ॥
पुरे तो जावली झोप । जन्माची पुरी खोप ॥
आठवा बाणा पुर्वजांचा । इशारा बाल केसचा ॥ २ ॥
मित्रहो बांधा फंवर । जला घ्या हाता मध्यें शिर ॥
कराया मोड रुढीचा । इशारा बाल केसचा ॥ ३ ॥
आपुल्या संध शक्तिने । आणि ईश कृपेने ॥
करू या नाश रुढीचा । इशारा बाल केसचा ॥ ४ ॥
असे ही घेल सत्याची । तयारी शांती — पुत्ताची ॥
लढा हा यजि शत्रूंचा । इशारा बाल केसचा ॥ ५ ॥
मर्दानी बाणा आंगात । यावया करा मेहनत ॥
शिका तो खेल लाडीचा । इशारा बाल केसचा ॥ ६ ॥
गिरवा किता पुढाऱ्यांचा । त्यांच्या स्वाश्रयागाचा ॥
तुम्हाला अजि हा प्रेमाचा । इशारा बाल केसचा ॥ ७ ॥

—एत. जी. भामगरे.

(बालवीर) परळ.

नाशिक मंदिर प्रवेश

सत्याग्रही

(कवि - चांगदेव नारायण मोहिते)

[चाल - आनंद कंद ऐसा]

मंदिर प्रवेशाला । सत्याग्रही निघाला ॥ १ ॥
करोनी वीर गोळा । घेवोनी शूर मेळा ॥
सत्याग्रहा रणाला । सत्याग्रही निघाला ॥ २ ॥
सत्यास घालि मीठी ॥ निष्ठा असोनि कष्टी ॥
प्रभुराम दर्शनाला ॥ सत्याग्रही निघाला ॥ ३ ॥
सर्वांत अष्ट धोर । हिंदू घर्मानिवार ॥
धर्म स्वतंत्रतला । सत्याग्रही निघाला ॥ ४ ॥
काठी, लाठी मारा । सोशीत प्रेम भारा ॥
हा बेजुलमीवाला । सत्याग्रही निघाला ॥ ५ ॥
कारागृही तंव वास । सत्याशी होय खास ॥
मानवी हक्कवाला । सत्याग्रही निघाला ॥ ६ ॥
ही हिंदू भूचि वालें । भिणार नाहीं काळें ॥
कालासि जुजण्याला । सत्याग्रही निघाला ॥ ७ ॥
भिमराव हेत माझा । दूजें नयेचि काजा ॥
भूपवी हिंदू भूला । सत्याग्रही निघाला ॥ ८ ॥
अस्पृश्यता निघावी । ही गांधिजींचि चावी ॥
लावोनि ती पहावी । सत्याग्रही निघाला ॥ ९ ॥

बालवीर संस्थेचा महोत्सव

अध्यक्ष डॉ. आंबेडकर यांचे भाषण.

(त्यास बातमीदाराकडून)

शनिवार ता. १०-९-६२ रोजी रात्री महार बालवीर संस्थेमार्फत परळ येथील दामोदर हॉलमध्ये सभा झाली. त्यावेळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे भाषण झाले त्याचा मोर्चारा :-

दामोदर हॉल आबालवृद्ध स्त्रीपुरुषांनी अगदी फुलून गेला होता. आत प्रवेश न मिळाल्यामुळे शेकडो लोक मोठ्या उत्सुकतेने बाबासाहेबांचे अमूल्य बोल कानी पडावे म्हणून धडपड करीत होते. आमच्या बातमीदारास सभेस यावयास थोडा उशीर झाल्यामुळे मोठ्या मुश्किलीने त्यास आत जाता आले. टाळ्यांच्या प्रबंड कडकडाटात बाबासाहेब बोलवयास उभे राहिले. परंतु हाच प्रबंड ध्वनी त्यांच्या मुखानुन शब्दध्वनी उमटताच निमिषार्धात स्तब्ध झाला व सभा निश्चल होऊन बाबासाहेबांचे बोल श्रवण करू लागली. प्रारंभी मंडळाच्या बहुविध कार्याबद्दल समाधान व्यक्त करून त्यांच्या शैक्षणिक कामगिरीची त्यांनी विशेष प्रशंसा केली. मंडळाने सादर केलेल्या हिशोबाच्या तत्त्वांसंबंधी बोलताना त्यांनी सांगितले की, मंडळाने माझ्या स्वतःच्या गौरवाकरिता पुण्यहाराविमित जी स्वकम खर्ची घातली आहे ती अधिक उपयुक्त कामाकडे खर्च करावयास पाहिजे होती. व त्या खर्चाचे ओझे मंडळाच्या आर्थिक शक्तीकडे पाहिले असता असहनीय आहे. म्हणून ते ओझे मंडळावर पडू नये व त्यास कार्यविस्तार करण्यास मदत व्हावी यासाठी त्यांनी या प्रसंगी मंडळास अल्पशी मदत म्हणून

रेखाटले. त्यांनी सांगितले की या देशातील उच्चनीचता दृढमूल होण्यास समाजातील जातीव्यवस्था हे तर कारण आहेच पण तीस चिरस्थायित्व जातीजातीतील गुणवैशिष्ट्यामुळे आले आहे. काही ठराविक जातीचे श्रेष्ठत्त्व इतर जातीतील ज्ञानाभावामुळे कायम राहिले. सरकार दरबारातील मोठमोठ्या नोकऱ्या, मामलतदारी किंवा पोलीस अधिकारी वगैरे सारख्या लोकांवर सत्ता गाजविणाऱ्या जागा या सर्वत अस्पृश्य समाजास अद्याप पावेतो संपूर्ण गज्जाव आहे. यामुळे प्रत्यक्ष व्यवहारात या समाजाची अवहेलना तर होतच पण या समाजाकडे इतर जातीचा पहाण्याचा दृष्टिकोनही अगदी भिन्न प्रकारचा असतो. हा अंकुचित दृष्टिकोन बदलून आपल्या समाजाबाबत इतरांच्या मनात वावरत असलेली असमानतेची भावना नष्ट करावयाची असेल तर त्यास रामबाण उपाय म्हटला म्हणजे या अमलदारीच्या जागा संपादन करणे हा होय. प्रत्यक्ष उदाहरण द्यावयाचे म्हणजे आज हे, कलैक्टरचे काम करीत असलेल्या एका अस्पृश्य तरुणाचे होय. ते उद्या उद्या जिल्ह्यात जातात तेथील अस्पृश्य समाजास आपल्यावर खरेखुरे कृपाछत्र आहे असे तर वाटतेच पण ज्ञानास अस्पृश्यांना घुच्छतेने लेखण्याची जी इतर समाजाची भावना ती कमी द्यावयास लागते. असे अनेक अधिकारी झाल्यास आजची परिस्थिती पाहटल्याशिवाय राहणार नाही. सर्वत आपण ही

पद्धत असे. पण असे महत्वाकांक्षा व विवेकी ज्ञानालास हावरे. असाऱ्यामुळे मला ही काळाशी गुलना कर समाजास उपलब्ध असाधने व परिस्थितीत पाहिली असता आप उमेद घेत असे त्यांनी घाघलेली आ आयुष्यातील एक मन असा एक अनुभव तर आपण जेव्हा इंग्रजीच भुंबईस आली त्यावेळी त्यांनी कथन केलेली १० फूट लांबीची वस्तीतील आपली उ करणारी ८-१० जिव एका बाजूला मारी, ज व डोकीवरील माळया धुराच्या कडेलोटात अनेक तऱ्हेचा व्यव व्यासंगप्रिय संगर्ष कष्टमय परिस्थितीत निरनिराळ्या परीक्षा लागल्या याचे बाबासाहेब म्हणले. आजच्या नानाप्रकारच्या शिष्य तसतीमुळे व विचार लाभत असल्यामुळे अधिक सुकर झाले संधीचा व साधनांचा घेऊन समाजाची व प्रत्येक तरुणाचे क त्यांनी विद्यार्थ्यांस उ असा उपदेश केला. वि चाखू असता त्यांनी उ

बदलाला आंद
कांति-

कोंकणचें दणदणींत साप्ताहिक

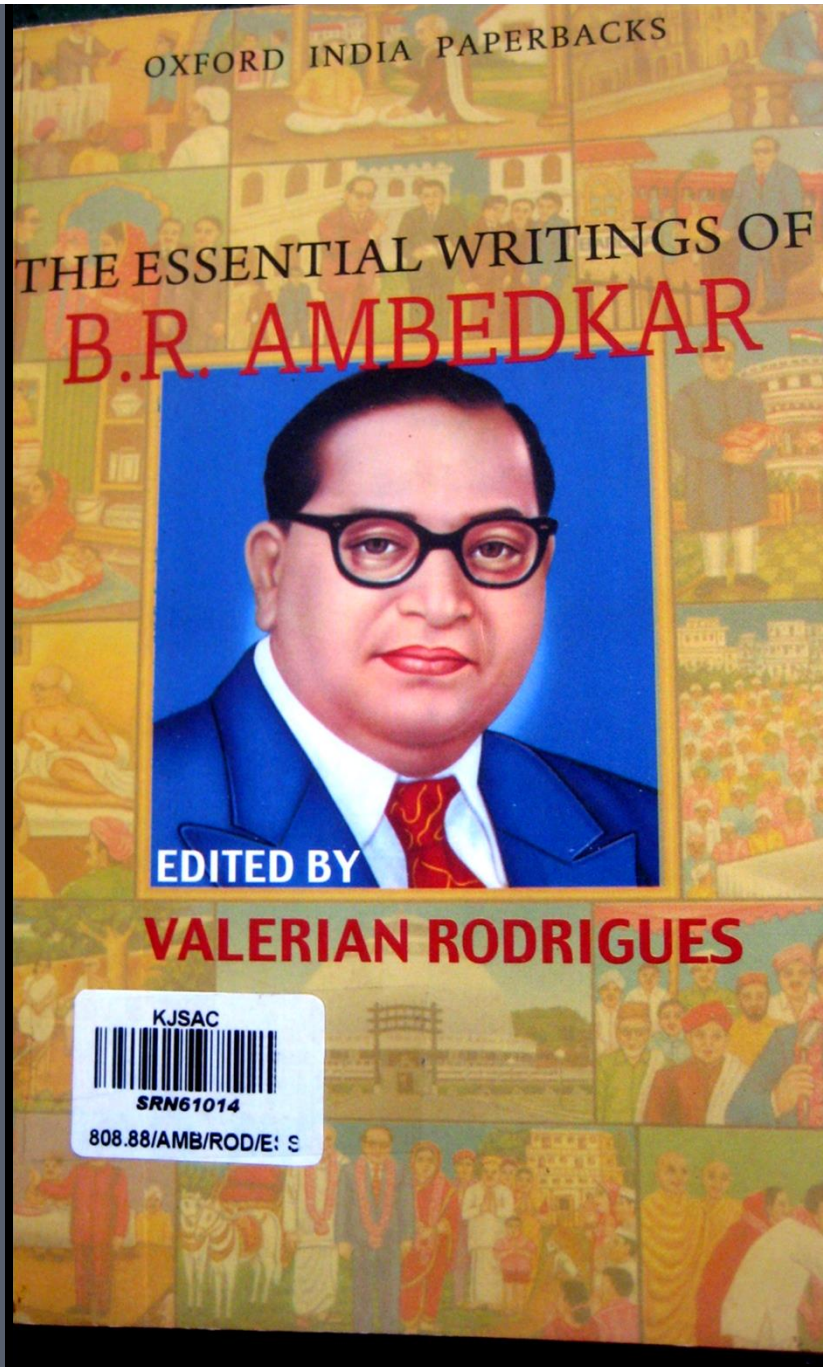
वा. वर्गणी)सिंधु-दुर्ग(ट. ख. सह २॥

दुसरें वर्ष सुरुं आहे.

सदर पत्रांत कोंकण विषयक दणदणींत लेख, खेड्यापाड्यां-
तील आतमीपत्रें, दरबारी अहेर, चाबुकके चमकोरे, आठवड्याचें
भविष्य, वगैरे चटकदार लेख येत असतात. आजच वर्गणीदार व्हा.
नमुना मोफत. लिहाः—

—सिंधु-दुर्ग ऑफिस

मालवण जि. रत्नागिरी.

All through the late 1940's upto his death in 1956, Dr B R Ambedkar travelled to many parts of Buddhist Asia - Sri Lanka, Burma, Tibet and Japan in order to forge spiritual alliances. Dr. Ambedkar as Law Minister visited Sri Lanka and attended first World Fellowship of Buddhists Conference in 1950. He visited Burma as Opposition leader in 1954 and Nepal in 1956, where he spoke on Buddha and Karl Marx depicting the superiority of Buddha's method of peaceful revolution over Karl Marx method. An independent research needs to be done of how news papers in the above countries covered Dr Ambedkar's work.

Dharam C Vyas, *Life history of Dr Bhimrao Ambedkar*, Cybertech Publications, 2008, New Delhi.

Western India Notes (WIN) was a quarterly paper of the Presbyterian Church USA covering information of its work in Western India. From 1893 onwards. The issues of WIN can be found at Biasinger Memorial Library opposite Wanless Hospital, Miraj.

Western India Notes
A Bi-Monthly Publication of the American Presbyterian Mission
in Western India

WOMEN'S WORK NUMBER

VOL. VI MAY, 1924 No. 1

"SHE HATH DONE WHAT SHE COULD"

Not the five talents hers,
Hers not a world wide fame,
Riches nor rank had she,
Unknown her name.

Only a woman's heart,
Oftentimes hardly press'd,
Weary and sorrowful
Longing for rest.

Only a woman's work,
Yet she forgot her care,
Finding on every side,
Burdens to bear.

Only a woman's work
Telling of Jesu's love
Echoing His gracious call
Pointing above.

Only a woman's work
Count it not small or slight,
While in a world of woe,
She shed her light.

Humbly she walked with God,
Listening to catch His voice,
And 'twas His work for her,
Not her own choice.

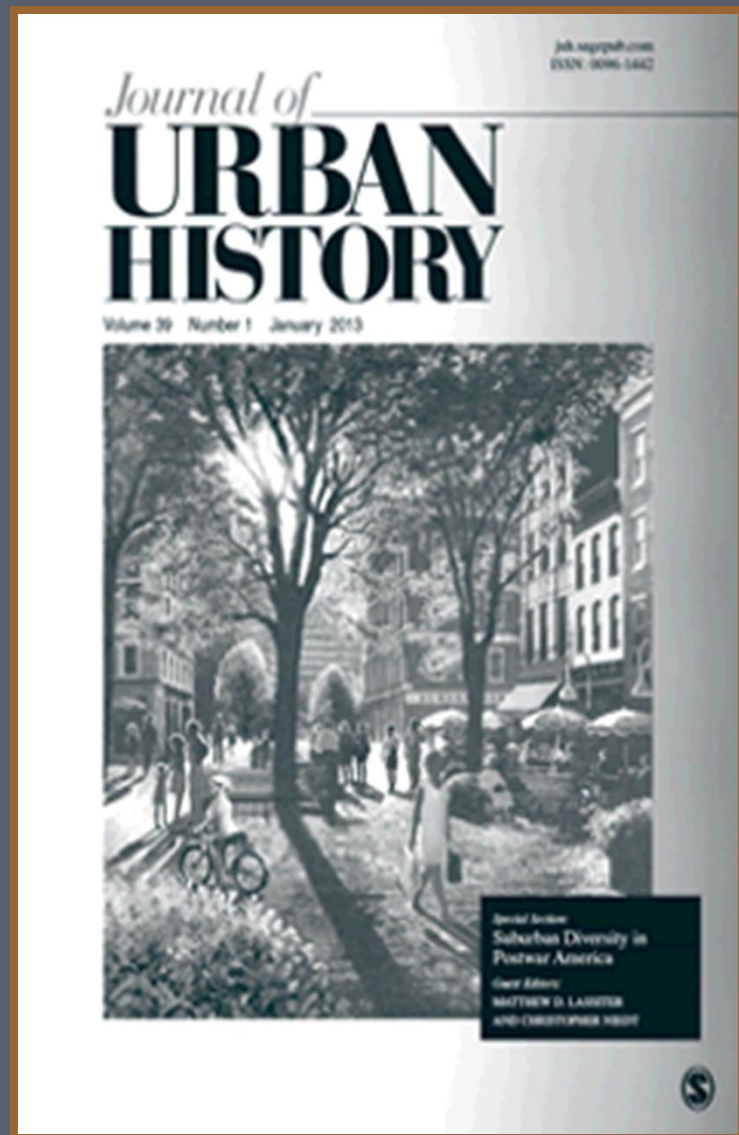
And when that work was done,
Life's quiet evening come,
What then awaited her?
Only a tomb?

Nay, but a Mansion fair,
Near to the Great White Throne,
And the dear Master's voice,
Saying, "Well done."

The *New Review Journal* from Calcutta was published twice a year Jan to June and July to Dec. In 1947 it covered Gandhi's tour to Noakhali, The Inter-Asian Conference in Delhi, Essential of good constitution article by R J Venkateswaran, B.K. Majumdar's four page article on Ashoka's services to Buddhism.

Indian Journal of Youth Affairs published by Vishwa Yuvak Kendra, Chanakyapuri, New Delhi covers many good articles like Relevance of Gandhian Values amongst Indian youth by Jagdish Solanki and Sunita N (Jan-June 2012 issue).

In *Journal of Urban History* Vol 38, No 5, Sept, 2012, p959., Prashant Kidami of Leicester highlights 'Gandhian Nationalism and the city in colonial India Bombay 1890-1940'. Gandhian nationalism in Bombay produced an impressive array of political spectacle-hartals, flag salutations, drawn marches, sit-downs, pickets, parades and processions that reinscribed the city's public arenas as nationalist space. Esplanade Maidan in South Bombay later renamed Azad Maidan ("Freedom Park") earlier was a space for Bombay's Colonial elite, but later Gandhian nationalists began to lay claim here.

Mohammad Nazrul Islam of Hong Kong has written an article on Repackaging Ayurveda in Post Colonial India: Revival or Dilution? In *South Asia: Journal of South Asian Studies*, Vol XXXV No.3. It highlights how modern- day Ayurvedic Practitioners tend to perceive their Ayurvedic training from an allopathic perspective. Also the health system inherited from the colonial state remained dominant even in post-colonial India.

In *Indian Historical Review* (Vol 39 No 1, June 2012) of ICHR one can find articles like Iqtidar Husaini Siddiqui from Aligarh 'Science of Medicine and Hospitals in India during the Delhi Sultanate period'. Sajal Nag of Assam has written an article on p57 "Rescuing Imagined Slaves: Colonial State, missionary and slavery Debate in North East India 1908-1920". It highlights that although the colonial state and the Christian missionary shared the same colonial space pursuing their modernist respective projects, they did not really share similar ideas on modernity and civilization. The result often was open conflict .

Dr. Arun Bhosle reviewed book of Amar Farooqui *Sindia's and the Raj: Princely Gwalior 1800-1850* Primus Books, Delhi 2011, can be seen in *Indian Historical Review* of June 2012. p 103-105. Another book review by Dr Mariam Dossal of Siobhan Lambert-Hurley and Sunil Sharma eds, *Atiya's Journeys- A Muslim Woman from Colonial Bombay to Edwardian Britain*, New Delhi, OUP, 2012 is published in the same. Atiya (1877-1967) was niece of Badruddin Tayabji (country's first muslim solicitor). Atiya studied in Zenana Bible Mission School, later known as the Queen Mary High School for Girls. She maintained day-book of her life and experience in Britain (1906-07) and sent weekly letters in urdu to her sisters who quickly published her letters in *Tahzib un-niswam* the urdu language women's journal in Lahore.

Journal of South East Asian Studies (Vol 42, No 3, Oct, 2011) has articles on Burma, Thailand, China, Cambodia, Singapore, Java Malaysia, Laos, Philippines, Vietnam.

Study of local history of the region is very important. It includes local community, social groups, and various changes that have taken place in the locality, political, social and economic life of people. Research can be undertaken on issues like

- Contribution of Chawl Life to the Social Fabric of Mumbai
- The Political Movements that emerged from Chawls
- Depiction of Chawl Life in Cinema, Art and literature.